

B&W-voorstel en besluitnota

Onderwerp AvA HVC 30 mei 2024

Mozard Zaaknummer 8529632

Portefeuillehouder S. Onclin
R. Tuijn

Portefeuille Financiën

Gevraagd besluit

1. In de hoedanigheid van aandeelhouder akkoord te gaan met de volgende voorstellen van de directie aan de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) HVC 30 mei 2024, inhoudende:
 - a) Agendapunt 5: Jaarverslag 2023 en kwijting:
 - i. De jaarrekening van HVC 2023 vast te stellen.
 - ii. Het voorstel tot winstbestemming: het resultaat over het boekjaar 2023, zijnde een bedrag € 34.897.000 toe te voegen aan de overige reserves.
 - iii. De directie van de vennootschap kwijting te verlenen van het door haar gevoerde bestuur in het boekjaar 2023.
 - iv. De raad van commissarissen decharge te verlenen voor het gehouden toezicht in het boekjaar 2023
 - b) Agendapunt 6: Herijking strategie 2025 – 2035, onderdeel B: het dividendbeleid, inhoudende het reserveren van alle nettoresultaten, te continueren, met inachtneming van de financiële strategie en de daartoe behorende prioriteitsvolgorde, zoals in het voorstel van directie en raad van commissarissen onder 6.5 verwoord.
 - c) Agendapunt 7: Sturen op preventie en hergebruik van huishoudelijk afval, inhoudende het instellen van een aandeelhouderscommissie Sturen op Preventie en Hergebruik Huishoudelijk Afval (commissie SPH).
 - d) Agendapunt 8: Onder voorbehoud van positieve zienswijze raad, Modernisering en uitbreiding vergistingsinstallatie Middenmeer, inhoudende het voorgenomen besluit van de directie om na verkregen goedkeuring van de raad van commissarissen te investeren in de modernisering en uitbreiding van de vergistingsinstallatie te Middenmeer voor een maximum bedrag van € 41,8 miljoen inclusief indexering, te financieren onder garantstelling aandeelhouders A.
 - e) Agendapunt 9: Voordrachten tot herbenoeming van drie leden van de raad van commissarissen.
2. In de hoedanigheid van aandeelhouder kennis te nemen van Agendapunt 6, Herijking strategie 2025 – 2035, onderdeel A:
 - i. de herijkte strategie 2025 – 2035, zoals in het voorstel toegelicht;
 - ii. het bijgevoegde advies van de Klankbordgroep Herijking Strategie;
 - iii. het voorgenomen besluit van de directie om de herijkte strategie 2025-2035 vast stellen en om ter uitvoering daarvan:
 - a) preventie en hergebruik van huishoudelijke afval te bevorderen op de in het voorstel geschetste wijze, en om daartoe strekkende voorstellen te ontwikkelen en voor te leggen aan de door de algemene vergadering in te stellen aandeelhouderscommissie 'sturen op preventie en hergebruik';
 - b) medewerking te verlenen aan de toetreding van nieuwe aandeelhouders;
 - c) de verdere verduurzaming van de afvalenergiecentrales voor te bereiden en investeringsvoorstellen daartoe na instemming van

- de raad van commissarissen ter goedkeuring voor te leggen (investeringsom > € 10 mln.) aan de algemene vergadering;
- d) warmte-activiteiten te ontwikkelen in lijn met de ambitie zoals geschetst in het scenario 'verbrede warmtetransitie' en investeringsvoorstellen daartoe na instemming van de raad van commissarissen ter goedkeuring voor te leggen (met investeringsom > € 10 mln.) aan de algemene vergadering;
 - e) uit te gaan van een maximaal bedrag van € 975 miljoen aan gegarandeerde leningen (aandeelhouders A/B; € 222.000 per aandeel), welk bedrag periodiek wordt gecorrigeerd op basis van (i) de CPI (mei 2024 = 100) en (ii) verwatering van de garantstelling door eventuele nieuwe toetreders vanaf mei 2024;
 - f) de financiële strategie gericht op toename van de financiële weerbaarheid i.c. het in meerjarenperspectief verbeteren van de financieringsratio's onverkort te continueren.
3. Ten aanzien van beslispunt 1, onder d (voorgenomen besluit investeren in de modernisering en uitbreiding van de vergistingsinstallatie te Middenmeer voor een maximum bedrag van € 41,8 miljoen inclusief indexering), conform de Nota Financieringen gemeente Zaanstad 2019, een zienswijze vragen aan de raad en de andere beslispunten ter kennisname aan te bieden.
4. Bij geen of positieve zienswijze beslispunt 1, onder d als genomen te beschouwen.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar

Kernverhaal

De Gemeente Zaanstad is aandeelhouder van HVC N.V. met een aandelenbelang A van 7,25%. De belangrijkste punten op de agenda van de aankomende Algemene Vergadering van Aandeelhouders zijn het vaststellen van de jaarrekening 2023, het vaststellen van het continueren van dividendbeleid (onderdeel Herijking strategie 2025 – 2035) en de terugblik van de raad van bestuur op 2023 en een vooruitblik op 2024.

Jaarrekening 2023

HVC heeft over 2023 een resultaat behaald van € 34,9 miljoen. Dit is € 6,8 miljoen meer dan in 2022. Deze stijging komt vooral door de stijging van de prijzen van energie en grondstoffen en het verkleinen van het belang in deelneming Trianel GmbH.

HVC heeft ultimo 2023 een negatief werkkapitaal, dat wordt veroorzaakt door de aflossingsverplichtingen ad € 89 miljoen op de langlopende financiering die onder de kortlopende schulden is opgenomen. Het betreft structurele financiering voor activa met een gemiddelde levensduur die langer is dan de looptijd van de leningen en ook wat er redelijkerwijs aan looptijd op de financieringsmarkt mogelijk is. HVC zal in 2024 aan haar aflossingsverplichtingen voldoen middels het benutten van de verwachte operationele kasstromen, alsmede via herfinanciering waarbij ter overbrugging gebruik gemaakt kan worden van de bankfaciliteiten.

Herijking strategie 2025-2035

Sinds medio 2022 is er ten aanzien van de activiteiten van HVC sprake van een turbulente tijd: een rijksoverheid die worstelt met grote maatschappelijke opgaven, waaronder de klimaatambities, een oorlog in Oekraïne met als neveneffecten torenhoge energieprijzen en inflatie, ongeduld bij aandeelhouders vanwege de trage uitvoering van de energietransitie en grote investeringsprojecten die wel renderen maar door toegenomen kosten en verstoring van leveringsketens niet conform planning kunnen worden gerealiseerd. Voor directie en raad van commissarissen gaven deze ontwikkelingen aanleiding om met aandeelhouders opnieuw het gesprek te willen voeren over de rol van het bedrijf voor het collectief, over de gezamenlijke ambities en over de betekenis daarvan in financieel opzicht, dit alles met als doel te komen

tot een herijking van de strategie. Een Klankbordgroep van aandeelhouders is na de zomer van 2023 van start gegaan. Het proces van klankborden op de inhoudelijke en financiële strategie is inmiddels afgerond. Op basis hiervan leggen directie HVC en raad van commissarissen nu het voorstel ter uitvoering van de voorgenomen strategie aan de algemene vergadering voor.

Aanleiding

Op 30 mei 2024 vindt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van HVC plaats.

Beoogd resultaat

Een door het college gedragen positief standpunt t.a.v. gevraagde besluiten van de aandeelhouders

- vaststelling van het Jaarverslag 2023 HVC
- het daarbij horende aandeelhoudersbesluit m.b.t. het resultaat over 2023,
- het verlenen van decharge aan directie en raad van commissarissen van de HVC.
- Instemmen met een investeringsbesluit voor vergistingsinstallatie Middenmeer
- Herijking van de strategie 2025-2035
- voordrachten tot herbenoeming van drie leden van de raad van commissarissen

Met dit besluit kan de gemeentelijk vertegenwoordiger, de wethouder Financiën of haar plaatsvervanger, in de AVA van HVC het aandeelhoudersbesluit inzake vaststelling jaarrekening ondertekenen. Vervolgens kan worden voldaan aan de wettelijke plicht om de jaarrekening van HVC te publiceren. Eveneens wordt op basis van de governance-afspraken HVC de Ava een investeringsbesluit van meer dan 10 miljoen voorgelegd.

Kader

- Nota verbonden partijen
- Statuten HVC
- Nota Financiering gemeente Zaanstad 2019
- Gemeentewet: artikel 160 lid 1 sub d jo 169 lid 4 - onverplichte zienswijze bij uitoefening privaatrechtelijke bevoegdheden.

Argumenten en afwegingen

De agendapunten van de AvA worden hieronder toegelicht:

Agendapunt 5: Jaarrekening 2023

- HVC heeft in 2023 goede resultaten geboekt. De opbrengsten zijn gestegen naar € 569 mln. (2022: € 502 mln.) en HVC heeft over 2023 een resultaat na belasting behaald van € 34,9 miljoen. Dit is € 6,8 miljoen meer dan in 2022. Deze stijging komt vooral door de stijging van de prijzen van energie en grondstoffen. Ook de solvabiliteit stijgt van 18,6% in 2022 naar 20,4% in 2023. HVC investeert in warmtenetten, geothermie en andere duurzame energie-installaties. De financiering hiervoor kan worden aangetrokken doordat de aandeelhouders garant staan voor de leningen, middels de ballotageovereenkomst, waarvoor de HVC een garantstellingsprovisie verschuldigd is. Eind 2023 heeft HVC € 611 miljoen aan leningen uitstaan die onder garantstelling van aandeelhouders uitstaan. De garantstellingsprovisie over 2023 voor gemeente Zaanstad bedraagt € 0,41 mln, dit is gelijk aan de begroting.
- De directie van de vennootschap décharge te verlenen van het door haar gevoerde bestuur in het boekjaar 2023 en de RvC voor het gehouden toezicht. Het doel van kwijting verlenen is om de interne aansprakelijkheid over het gevoerde beleid en toezicht over 2023 op te heffen. Kwijting kan alleen worden verleend door een aandeelhoudersbesluit. Dit gebeurt nu voor de directie en Raad van

Commissarissen bij deze aandeelhoudersvergadering. Dit is vastgelegd in de statuten van HVC artikel 22 lid 2. De jaarrekening 2023 is gecontroleerd door PricewaterhouseCoopers Accountants NV en van een goedkeurende controleverklaring voorzien.

Agendapunt 6, onderdeel B: het dividendbeleid, inhoudende het reserveren van alle nettoresultaten, te continueren

De financiële strategie van HVC richt zich, in navolgende prioriteitsvolgorde, op

- a) het waarborgen van de continuïteit van dienstverlening tegen verantwoorde maatschappelijke kosten.
- b) het financieren van de inhoudelijke opgave.
- c) het matigen van tarieven.

De directie en de raad van commissarissen zijn van mening dat de risico's voldoende gematigd zijn en HVC voldoende robuust is voor verdere ontwikkeling zoals in dit voorstel geschetst. Die ontwikkeling omvat omvangrijke investeringen, die additionele risico's met zich meebrengen. Dat betekent dat het huidige niveau van financiële weerbaarheid in langjarig perspectief tenminste gehandhaafd en bij voorkeur verbeterd dient te worden. Mede gelet op het met de klankbordgroep besproken meerjarenperspectief en de daarbij verwachte ontwikkeling van de financieringsratio's, die gedurende een lange periode stabiel blijven en pas op langere termijn een verbetering laten zien, dient daarom het huidige dividendbeleid, i.c. het reserveren van alle nettoresultaten, te worden gecontinueerd.

Agendapunt 7: Sturen op preventie en hergebruik van huishoudelijk afval

Tijdens de tweede sessie van de Klankbordgroep Herijking Strategie, waar de strategie rond Regie-op-Stromen, Inzameling en Recycling centraal stond, is gelet op het doel van meer hergebruik van huishoudelijke afvalstromen gesproken over het belang van kennisdeling en krachten bundeling in collectief verband. HVC heeft toegezegd de wijze waarop dit belang kan worden ingevuld nader uit te werken. Na verdere afstemming met de Klankbordgroep heeft een en ander geleid tot het voorliggende voorstel. De overeenkomstig dit voorstel in te stellen commissie *Sturen op Preventie en Hergebruik Huishoudelijk Afval* (SPH) is een door de Algemene Vergadering in te stellen aandeelhouderscommissie, waaraan alle aandeelhouders A kunnen deelnemen. De commissie heeft de gemandateerde bevoegdheid om namens de Algemene Vergadering in overleg te treden met en advies uit te brengen aan de directie en de raad van commissarissen van HVC, niettegenstaande de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van betrokken partijen. Op basis van het delen en waar nodig (door)ontwikkelen van kennis en het bundelen van krachten.

Agendapunt 8: Modernisering en uitbreiding vergistingsinstallatie Middenmeer

HVC beschikt over gft-verwerkingslocaties in Middenmeer en Purmerend. In Middenmeer wordt op jaarbasis 140 kton gft vergist en gecomposteerd, in Purmerend wordt 72 kton gft gecomposteerd. De huidige capaciteitsbenutting van de installaties in Middenmeer en Purmerend heeft zijn (vergunning-)technische grenzen bereikt. Beide installaties draaien vollast en daarnaast wordt gft afgezet in de markt. De mogelijkheid daartoe is met name in de piekperiode beperkt. Onder invloed van de VANG-doelstelling en de ambities om de in te zamelen hoeveelheid gft te verhogen laat de gft-aanvoerprognose de komende jaren een gestage groei zien, die wordt versterkt door de bevolkingsgroei. De verwachting is dat het aanbod van gft van aandeelhouders zal groeien van nu circa 200 kton/jaar naar 279 kton/jaar in 2033. De combinatie van groeiend aanbod en beperkte verwerkingscapaciteit leidt ertoe dat steeds meer gft van aandeelhouders extern verwerkt moet worden. Het voorliggende voorstel betreft daarom uitbreiding van gft-verwerkingscapaciteit. Gekozen is voor uitbreiding op de locatie Middenmeer gelet op de daar reeds aanwezige faciliteiten voor vergisting en gasopwerking.

De geraamde investeringssom bedraagt € 41,8 miljoen inclusief indexering vanaf mei 2024; na uitbreiding bedraagt de totale capaciteit van de installatie in Middenmeer 200 kton/jaar.

De business case is gebaseerd op het kostprijsplus-principe, waarbij de plus bestaat uit een risico-opslag van 2,5%. De exploitatie van de gemoderniseerde en uitgebreide installatie past binnen het bestaande meerjarenperspectief voor de kostenontwikkeling van gft-verwerking.

Financiering.

Financiering vindt plaats door het aantrekken van gegarandeerde financiering (aandeelhouders A). Conform afspraken wordt dit voorgenomen besluit ter instemming aan de Ava voorgelegd (investering > 10 mio). De exploitatie van de gemoderniseerde en uitgebreide installatie past binnen het bestaande meerjarenperspectief voor de kostenontwikkeling van gft-verwerking.

Zienswijze raad (ex artikel 160 lid 1 sub d jo 169 lid 4):

Uit de jaarrekening 2023 blijkt een directe garantie van € 41 mln. voor de gemeente Zaanstad. Met deze investering stijgt de directe garantie met € 3 mln. Het college oefent de aandeelhoudersrechten A in de Ava uit op basis van artikel 160 lid 1 sub d Gemeentewet. Gelet op de artikel 8 nota Financieringen vraagt het college voor het verstrekken van leningen of borgstellingen van een bedrag groter dan € 1 miljoen een zienswijze van de raad

Agendapunt 9: voordrachten tot herbenoeming van drie leden van de raad van commissarissen

Conform artikel 14 lid 4 van de statuten worden de commissarissen op voordracht van de raad van commissarissen benoemd door de Algemene Vergadering. Gebruikelijk is dat een commissaris die in het profiel past bij goed functioneren in aanmerking komt voor een tweede benoemingstermijn.

Agendapunt 6, onderdeel A: Herijking strategie 2024- 2035

het voorgenomen besluit van de directie om de herijkte strategie 2025-2035 vast stellen ligt ter kennisname voor bij de Ava. De herijking houdt in dat:

- a. preventie en hergebruik van huishoudelijke afval te bevorderen op de in het voorstel geschetste wijze, en om daartoe strekkende voorstellen te ontwikkelen en voor te leggen aan de door de algemene vergadering in te stellen aandeelhouderscommissie 'sturen op preventie en hergebruik';
- b. medewerking te verlenen aan de toetreding van nieuwe aandeelhouders;
- c. de verdere verduurzaming van de afvalenergiecentrales voor te bereiden en investeringsvoorstellen daartoe na instemming van de raad van commissarissen ter goedkeuring voor te leggen (investeringssom > € 10 mln.) aan de algemene vergadering;
- d. warmte-activiteiten te ontwikkelen in lijn met de ambitie zoals geschetst in het scenario 'verbrede warmtetransitie' en investeringsvoorstellen daartoe na instemming van de raad van commissarissen ter goedkeuring voor te leggen (met investeringssom > € 10 mln.) aan de algemene vergadering;
- e. uit te gaan van een maximaal bedrag van € 975 miljoen aan gegarandeerde leningen (aandeelhouders A/B; € 222.000 per aandeel), welk bedrag periodiek wordt gecorrigeerd op basis van (i) de CPI (mei 2024 = 100) en (ii) verwatering van de garantstelling door eventuele nieuwe toetreders vanaf mei 2024;
- f. de financiële strategie gericht op toename van de financiële weerbaarheid i.c. het in meerjarenperspectief verbeteren van de financieringsratio's onverkort te continueren.

Punten a, b, c, passen binnen de reeds ingezette strategische koers.

Punt d. 'verbrede warmtetransitie' is een gunstig scenario omdat in deze verbreding Zaanstad als potentieel verzorgingsgebied is meegenomen.

Punt e. In 2020 is door de directie van HVC besloten om uit te gaan van een maximumbedrag voor gegarandeerde financiering van € 725 miljoen voor aandeelhouders A en B tezamen. De garantstelling per aandeel A/B bedroeg in 2020 € 202.000. Het bedrag van € 725 miljoen is

een vast getal dat geen rekening houdt prijsinflatie en met de toegenomen opgave door toetreding van nieuwe aandeelhouders, alsmede met de verwatering van de garantstelling door nieuwe toetreders. Wanneer het bedrag van € 202.000/aandeel wel zou worden gecorrigeerd voor inflatie (CPI: 19,9 % periode jan. 2020 – jan. 2024), dan komt dit bedrag uit op € 242.000.

De huidige raming van de financieringsbehoefte gaat uit van een maximale garantstelling van € 975 miljoen. Op basis van het huidige aantal geplaatste aandelen leidt dit bedrag tot een garantstelling per aandeel van € 222.000. Om de effecten van inflatie en verwatering op te vangen dient het bedrag van € 975 miljoen periodiek te worden gecorrigeerd op basis van (i) de CPI (mei 2024=100) en (ii) de verwatering van de garantstelling door eventuele nieuwe toetreders vanaf mei 2024. De van dit bedrag afgeleide maximale hoogte van de garantstelling per aandeel volgt derhalve alleen de CPI.

Daarnaast houdt het ophogen van de maximale garantstelling naar € 975 miljoen in dat rekening kan worden gehouden met duurzaamheidsinvesteringen in de AEC's en in de verbreding van de warmtetransitie.

Uit de jaarrekening 2023 van de gemeente Zaanstad blijkt een directe garantie van € 41 mln. voor de gemeente. Uit het maximum € 975 mln. zou dat dit bij een belang van 7,25 % (aandelen A) kunnen oplopen tot € 70,7 mln. Hier zij benadrukt dat elke voorgenomen nieuwe investeringen met een financieel risico ten laste van HVC van € 10 miljoen of meer conform de bestaande governance-afspraken onder goedkeuring van de raad van commissarissen vooraf ter goedkeuring zal worden voorgelegd aan de aandeelhouders.

Draagvlak

Niet van toepassing

Aansluiting externe ontwikkelingen

In de Herijking strategie 2025 – 2035 wordt ingezet op warmte-activiteiten in lijn met de ambitie zoals geschetst in het scenario 'verbrede warmtetransitie'. Deze ambitie omvat ook Zaanstad als potentieel verzorgingsgebied, hetgeen past in de door het college vastgestelde Versnellingstrategie en de met HVC getekende Intentieovereenkomst.

Financiële consequenties

Het resultaat over het boekjaar 2023, zijnde een bedrag groot € 34,9 miljoen wordt aan de overige reserves van de vennootschap toegevoegd.

De garantstellingsprovisie voor gemeente Zaanstad bedraagt € 0,41 mln. Dit is conform begroting. De provisie bedraagt 1 % van de uitstaande leningen.

Indien het volledige plafond van € 975 mln zou worden benut, ontvangt de gemeente € 0,596 mln. aan garantstellingsprovisie.

Juridische consequenties

Het opstellen en beoordelen van de jaarrekening is een jaarlijkse verplichting voor de aandeelhouders.

De voorgestelde ophoging van de plafond voor gegarandeerde lening zal eerst tot een verhoging van het financiële en juridische risico leiden, bij het nemen van daadwerkelijke investeringsbesluit door directie, Raad van Commissarissen of bij meer dan 10 miljoen door de Ava indien die investeringen vallen onder de garantstelling aandeelhouders A.

Communicatie en traject

Niet van toepassing

Gemeenteblad

Niet van toepassing

(Correctief) referendum

Niet van toepassing

Aanbieden aan commissie en raad

Voor zienswijze vragen ex art 169, lid 4 (zonder wettelijke verplichting)

Besluit

Kijk voor het door B&W vastgesteld besluit in de besluitenlijst van de B&W vergadering waarin dit besluit is genomen.

Bijlagen

Aanbiedingsbrief raad Ava HVC 30 mei 2024 8529632

2 - Agenda AV 30 mei 2024 8529632

3 - Conceptnotulen AV 7 december 2023 8529632

4 - Update contextanalyse 8529632

5 - HVC Jaarverslag 2023 8529632

6 - Herijking Strategie 2025-2035 8529632

6b - Advies Klankbordgroep inzake herijking van de strategie 8529632

7 - Sturen op Preventie en Hergebuik 8529632

8 - Modernisering en uitbreiding vergistingsinstallatie Middenmeer 8529632

9 - Voordrachten tot herbenoeming van drie leden van de raad van commissarissen 8529632

Transactiebewijs iBabs digitale handtekening